

اقتصاد

تابناک

معامله نفتی برای نجات دریاچه ارومیه

معضل خشکی دریاچه ارومیه به تدریج تبدیل به یک معضل فراملی شده است و در این میان کشورهای هم‌جوار ایران نقش بسیار پررنگی در حل این معضل بر عهده دارند. طبق آخرین گزارشات انتقال آب از دریاچه وان در ترکیه که از سوی ترک‌ها برای نجات دریاچه ارومیه پیشنهاد شده است، همراه با وسوسه‌های پایاپای نفت با ایران بوده است.

رئیس انجمن دریاچه ارومیه امروز با اعلام این خبر گفت: هرچند ترکیه و گرجستان پیشنهاد انتقال آب و نجات دریاچه ارومیه را پیشنهاد داده‌اند، اما در پس انتقال آب از دریای وان، انتقال نفت و انتقال آب از گرجستان نیز خرید گاز نهفته است.

امید شایان‌فر افزود: فاصله دریاچه ارومیه تا دریاچه وان ۱۴۷ کیلومتر است و عمیق‌ترین نقطه دریاچه وان ۱۶ متر است که قرار است طی یک طرح ۱۰ ساله با هزینه شش میلیارد دلاری انجام شود.

وی خاطرنشان کرد: با همکاری دانشگاه تبریز و کالج آمریکا، بررسی چگونگی جلوگیری از خشک شدن دریاچه ارومیه مورد ارزیابی اساتید کالج آمریکایی قرار گرفت و پیشنهادهای ارائه‌شده اساتید آمریکایی نیز فاصله زیادی با دستاوردهای داخلی نداشت.

شایان‌فر ادامه داد: کارشناسان آمریکایی نیز معتقد بودند که کاهش تلفات آب، اصلاح الگوی کشت، توقف کشت افقی کشاورزی و ارزش‌گذاری قطره‌های آب مهم‌ترین پارامترهایی است که می‌تواند از خشک شدن دریاچه ارومیه جلوگیری کند.

وی تصریح کرد: همچنین کارشناسانی از سوی سازمان ملل برای بررسی وضعیت دریاچه ارومیه به ایران آمدند و مقاله‌هایی نیز درباره اثرگذاری خشک شدن دریاچه ارومیه بر اقلیم منطقه منتشر شده است.

رئیس انجمن دریاچه ارومیه یادآور شد: بر اساس گزارش‌های سازمان هواشناسی، در مردادماه حوضه آبریز دریاچه ارومیه در میان شش حوضه آبریز کشور بارش منفی همراه بوده است.

شایان‌فر تأکید کرد: سه حوضه آبریز دریاچه‌ها رشد منفی داشته‌اند که در این میان حوضه آبریز ارومیه با ۱۹ درصد افزایش نسبت به مردادماه سال گذشته جزو خشک‌ترین حوضه‌های آبریز کشور بوده است. وی اظهار داشت: بر اساس گزارش‌های منتشرشده این سازمان، همچنین تغییرات آب و هوایی استان آذربایجان شرقی و غربی در مردادماه افزایش دو تا سه درجه‌ای را نشان می‌دهد؛ این در حالی است که آب و هوای فارس، یزد و سمنان بین نیم تا ۱/۵ درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته خنک‌تر بوده است.

شایان‌فر همچنین گفت: بررسی چنین شرایطی در حالی است که کارشناسان آب معتقدند به ازای افزایش هر یک درجه دما، ۱۷ میلیارد متر مکعب تخییر آب بیشتر خواهد شد؛ لذا به نظر می‌رسد حوضه آبریز دریاچه ارومیه بین یک تا ۱/۵ میلیارد متر مکعب آب دست داده است.

وی اظهار امیدواری کرد که با بارش‌های صورت‌گرفته در شهر یورماه وضعیت حوضه آبریز دریاچه ارومیه متناسب با افزایش بارندگی در شرایط بهتری قرار گیرد.

گفتنی است، پیش از این رئیس دریاچه ارومیه از انعقاد قرارداد با کشور ترکیه برای انتقال آب از دریاچه وان خبر داده بود.

وزیر راه: تسهیلات مسکن باید افزایش یابد

بیان اینکه لازم است سهم تسهیلات از قیمت مسکن افزایش یابد افزود: بقیه تسهیلات همان تسهیلات ۶۰ میلیون تومانی است، وی افزود: بانک‌های ایران امکانات محدودی برای تسهیلات‌دهی در حوزه مسکن دارند و از سوی دیگر قدرت بازپرداخت

اقساط تسهیلات با رونق عمومی در ارتباط است که باید این موارد را هم در نظر گرفت. آخوندی بیان کرد: قطعا به تدریج روی ریل پس‌انداز و ارائه تسهیلات در بخش مسکن قرار می‌گیریم و در بلندمدت به توسعه در این بخش خواهیم رسید. در ادامه این مراسم مشاور وزیر راه و شهرسازی در امور مالی و اقتصادی بیان کرد: بورس مسکن به طور اشتباه بیان شده است. مسکن کالایی استاندارد نیست که بتوان برای آن بورس تشکیل داد.

وزیر راه و شهرسازی تأکید کرد که سهم تسهیلات در خرید مسکن باید افزایش یابد. همچنین مشاور وزیر در امور مالی گفت: موضوعی که به عنوان بورس مسکن عنوان شده است، اشتباه است زیرا مسکن کالایی استاندارد نیست که بتوان برای آن

بورس تشکیل داد. آخوندی با تأکید بر اینکه ارتقای سطح زندگی شهری مدنظر ماست، بیان کرد: وقتی ۱۵۰ هزار واحد مسکونی در نبود تقاضا در محلی نامناسب احداث می‌شود، هنر مشعشعی نیست. وزیر راه و شهرسازی درباره پرداخت تسهیلات مسکن بیان کرد: فعلا مصوبه شورای پول و اعتبار را برای کسانی که می‌خواهند در صندوق پس‌انداز مسکن سرمایه‌گذاری و تسهیلات ۸۰ میلیون تومانی دریافت کنند، گرفته‌ایم. آخوندی با

ادامه کاهش رشد اقتصاد جهان در سال ۲۰۱۶

رشد غیر یکدست در بین اقتصادهای حوزه یورو و تصویری مبهم و گیج‌کننده را ترسیم می‌کند. در ادامه این گزارش آمده است: «روند ترمیم اقتصاد آمریکا با قوت ادامه دارد، اما ابهاماتی در مورد تحولات دیگر اقتصادهای بزرگ جهان دیده می‌شود. رشد در حوزه

یورو در حال افزایش است، اما این افزایش به اندازه‌ای که انتظار می‌رفت سریع نیست. آمارهای پرفراز و نشیب از اقتصاد ژاپن تردیدهایی در مورد میزان قدرت ترمیم اقتصاد این کشور مطرح کرده است. ارزیابی روند رشد اقتصاد چین دشوار است و سیگنال‌های ضد و نقیضی از شاخص‌های مختلف مشاهده می‌شود. این موضوعی شود چشم‌انداز اقتصادی زیر سایه ابهامات و عدم شفافیت‌های مهمی قرار بگیرد.»

بر اساس گزارش سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه‌ای اقتصاد جهانی طاهر از کند شدن رشد که در بقیه ماه‌های سال جاری و سال ۲۰۱۶ نیز ادامه خواهد داشت، رنج می‌برد. در این گزارش با اشاره به این نگرانی که یک دوره رکود ممکن است

چشم‌انداز رشد اقتصاد جهانی را تضعیف کند، اعلام کرد که اقتصاد چین در حال ضعیف شدن است و آشفتنگی اخیر در بازارهای مالی، شکنندگی بسیاری از اقتصادهای نوظهور را به نمایش گذاشته است. اما پیشرفت مداوم در برخی از بزرگ‌ترین اقتصادهای توسعه‌یافته از جمله با این حال، سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه‌ای، چشم‌انداز اقتصاد جهانی در چند سال آینده را معماگونه و مبهم توصیف کرده، زیرا چشم‌انداز رشد در ژاپن و روند

دلار رسمی ۳۶۰۰ تومانی برای سال ۹۵

حرکت دولت برای افزایش نرخ دلار در راستای جبران کسر بودجه

به نفت بستگی دارد.

در نتیجه دولت برای تحقق درآمدهای نفتی پیش‌بینی شده خود برای سال جاری و آینده چاره‌ای جز افزایش اسمی و رسمی نرخ ارز در بودجه ندارد و این موضوع می‌تواند یکی از دلایل اصلی عدم تمایل دولت به کاهش نرخ ارز در بازار رسمی و غیررسمی باشد. هم‌اکنون نرخ ارز رسمی در مرکز مبادلات ارزی برای دلار در حدود ۲۹۹۵ تومان است.

نرخ رسمی ارز در سال آینده به ۳۶۰۰ تومان می‌رسد

این در حالی است که کارشناسان بازار ارز حتی به ارقامی فراتر از نرخ ۳۱۰۰ تومانی برای دلار بودجه‌نیز فکر می‌کنند و رقم واقعی و رسمی دلار در سال آینده را بالاتر از ۲۵۰۰ تومان این که در تعیین نرخ دلار فاصله تورم ایران و آمریکا قابل اهمیت است، گفت: در تعیین نرخ دلار کشش جامعه نیز قابل اهمیت است. متاسفانه جامعه هوش اقتصادی قوی ندارد و در زمانی که نرخ دلار از ۳۰۰۰ تومان به ۳۴۰۰ تومان افزایش یافت، رشد ۱۲ درصدی رخ داده اما برای جامعه تنها افزایش ۴۰۰ تومانی مدنظر است و این در حالی است که اگر نرخ دلار از ۱۰۰۰ تومان به ۱۴۰۰ تومان افزایش ۴۰ درصدی را اعمال کند، فاجعه رخ داده اما برای جامعه ۴۰۰ تومان گرانی رقم خورده است.

او تأکید کرد: تعیین نرخ اقتصادی دلار در جامعه گسست را به همراه خواهد داشت، از نظر جمیع جهات تعیین نرخ دلار

دلیل موضوع کسری بودجه بالا نرفته است اما به خوبی می‌توان تبعات کسر بودجه دولت و همچنین کاهش قیمت نفت را در بودجه سال جاری و آینده در این امر دید و جست‌وجو کرد. در حالی که قیمت پیشنهادی دولت برای نفت در سال ۹۴ در حدود ۹۰ دلار بوده است، اکنون بهای نفت در بازارهای جهانی در محدوده ۵۰ دلار در نوسان است و پیش‌بینی‌ها حاکی از آن است که نهایتاً در خوشبینانه‌ترین حالت این قیمت به حدود ۷۰ دلار می‌رسد. این در حالی است که هم‌اکنون استراتژی ایران برای فروش نفت در ماه آتی و در راستای حفظ بازارها ارائه‌نفت با قیمت تخفیفی است که می‌تواند تا پایان سال پیش‌بینی‌های دولت از درآمدهای نفتی را بازمی‌گردد. در نتیجه موضوع کسر بودجه کاملاً مشخص است.

همچنین در جریان تدوین بودجه سال ۱۳۹۵ و بعد از اعلام رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی درباره تعیین سناریوی سه‌گانه برای قیمت هر بشکه نفت، یک مقام مسئول اعلام کرده که با تعیین نرخ ۳۱۰۰ تومانی به عنوان مبنای تبدیل دلار به ریال در سال آینده درامدی حدود ۶۸ هزار میلیارد تومان از محل نفت در اختیار دولت قرار خواهد گرفت. به گفته وی وزارت نفت عنوان کرده که برای سال آینده ۲۲ میلیارد دلار از محل فروش نفت در اختیار دولت قرار خواهد داد که فقط سهم دولت خواهد بود. آنگاه که پیش‌تر نوبت اعلام کرده است سه گزینه ۴۲ و ۴۵ و ۵۰ دلار برای قیمت پایه نفت در بودجه ۱۳۹۵ پیش‌بینی شده است. بر این اساس حدود ۳۰ درصد از بودجه ۲۱۳ هزار میلیاردی دولت در سال آینده

طی چندماه گذشته و از ابتدای سال ۹۴ دولت به تدریج شروع به افزایش نرخ رسمی ارز کرده و در راستای تک‌نرخ کردن ارز در اقتصاد ایران شروع به نزدیک کردن نرخ رسمی دلار و سایر ارزها با نرخ بازار آزاد کرده است. این در حالی است که توقعات روانی بازار حداقل برای بعد از توافق هسته‌ای کاهش تدریجی نرخ ارز در اقتصاد و ثبات آن در محدوده زیر سه هزار تومان بوده است. اما روند افزایش نرخ رسمی ارز در مرکز مبادلات ارزی از یک سو و پیشنهادهای دولت برای نرخ دلار در بودجه دو سال گذشته و مخصوصاً بودجه سال ۹۵ نشان از آن دارد که نه تنها نرخ دلار برای همیشه با ارقام زیر سه هزار تومان خداحافظی کرده است بلکه بر اساس پیشنهاد کارشناسان باید به دنبال قله دلار برای سال بعد در محدوده ۳۶۰۰ تومان گشت.

در حالی که در بودجه سال ۹۴ نرخ رسمی برای تبدیل ارز دلار به ریال برابر با ۲۸۵۰ تومان تعریف شده بود، اخیراً خبری منتشر شده است که نرخ رسمی دلار در بودجه سال ۹۵ معادل ۳۱۰۰ تومان تعیین شده است که عملاً یک جهش ۲۵۰ تومانی را به شکل رسمی نشان می‌دهد. بر این اساس که یک منبع آگاه خبر از دلار سه هزار تومانی برای بودجه سال ۹۵ داده است و گفته: اینکه گفته می‌شود نرخ ارز برای افزایش درآمدها بالا رفته است، استدلال درستی نیست و از بر اساس تکلیف بودجه عرضه می‌شود.

کسر بودجه دولت و تاوان نفتی ارز

هرچند این منبع آگاه اشاره کرده است نرخ ارز در بودجه به

واکنش بهمنی به اظهارات سیف

که ولی‌الله سیف گفته است، دارد. بهمنی در پاسخ به اینکه ولی‌الله سیف گفته است که در اعلام آمار ذخایر طلائی کشور در دوره جناب عالی، بزرگنمایی شده است، گفت: «دوست بسیار گرامی، بسیار

خوب و بسیار عزیز ما توجه داشته باشند آمار اعلام‌شده ذخایر کشور اعم از طلا و ارز و... دقیقاً همان است که توسط مسئولان بخش ارزی بیان می‌شود و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در اعلام آمار هرگز خلاف نگفته و نخواهد گفت.»

چندی پیش ولی‌الله سیف رئیس کل بانک مرکزی اعلام کرد: «ارقام اعلام شده درباره ذخایر طلائی کشور در آن دوره (دوره ریاست محمود بهمنی بر بانک مرکزی) خیلی

درشت‌تر از واقع بود و با ارقام واقعی مطابقت نداشت. احتمالاً به دلیل شرایط خاص آن دوره و با نیت خیر و القای احساس امنیت در مردم، آن ارقام اعلام می‌شد.» این در حالی است که محمود بهمنی رئیس کل سابق بانک مرکزی در گفت‌وگوی کوتاه با مهر، نظر متفاوتی با آنچه

پیشنهاد تعرفه هزار درصدی برای واردات خودرو!

واردات خودروهای خارجی باز نگهداشته شده است ادامه تحریم خرید خودروهای صفر کیلومتر داخلی می‌تواند به ابزاری برای آغاز اخراج کارگران منجر شود. به باور این کارگران با آغاز این اتفاق

باید شاهد تکرار تعدیل‌های ساختاری باشیم. همچنین گفته می‌شود که هم‌زمان با برپایی این تجمع کارگری، فراسکون کارگری مجلس ارائه طرحی پیشنهادی خواستار آن شد تا در حمایت از اشتغال کارگران شاغل در خودروسازی تعرفه‌های مالیاتی واردات یک‌هزار درصد افزایش یابد.

صبح امروز جمعی از کارگران کارخانه‌های خودروسازی استان تهران با تجمع در مقابل ساختمان مجلس شورای اسلامی خواستار حمایت از ظرفیت‌های اشتغال این صنعت شدند.

در این تجمع که حدود ۳۰۰ نفر از کارگران شاغل در کارخانه‌های خودروسازی قطعه‌سازی مستقر در استان تهران حضور داشتند با حضور در مقابل مجلس، خواستار تضمین امنیت شغلی خود و سایر همکارانشان شدند. تجمع کنندگان معتقدند در شرایطی که مرزهای رسمی کشور بوی

رانت پتروشیمی‌ها عامل افزایش شاخص بورس

حبابی سال‌های گذشته است که معلوم نبود از کجا آمده بود. دوانی تصریح کرد: یک بخش از رشد شاخص بورس در دوران دولت قبل، به ویژه در مورد صنایع پتروشیمی ناشی از

رانت قیمت ارزان خوراک پتروشیمی بود که دولت کنونی تصمیم گرفته است در راستای رقابتی کردن اقتصاد، خوراک را به قیمت آزاد و رقابتی تحویل پالایشگاه‌ها و پتروشیمی‌ها بدهد زیرا اگر این بنگاه‌ها خصوصی هستند لزومی به تحویل خوراک به قیمت ارزان وجود ندارد.

در حالی که روند کاهش شاخص بورس طی ماه‌های گذشته مداوم بوده است، پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد گزارش ۶ ماهه شرکت‌های بورسی مانند گزارش ۳ ماهه این شرکت‌ها نامطلوب

باشد. غلامحسین دوانی، حسابرس معتمد بورس در باره کاهش شاخص بورس می‌گوید: شاخص مثبت بورس در دوران احمدی‌نژاد که اقتصاد رشد منفی ۸/۵ درصد داشت، واقعیت اقتصاد ایران را نشان نمی‌داد و بخشی از نوسانات فنی و کاهش قیمت‌ها ناشی از رشد